

M. F. N. 20/257 1950

Järj. 21/2-50

Muinaistieteellinen Toimikunta

Historiallinen osasto.

Kertomus allekirjoittaneen Kajaanin linnanrauniolle 17/8
1949 tekemästä tarkastusmatkasta.

Tarkastusta toimittaessani totesin, että linnanmuurien ulkosivustoissa kalkkilaastilla tehdyt saumaukset ovat miltei kaikki karisseet pois. Samoin on osittain pudonnut pois samanaikaisesti kalkkilaastin kanssa tehdyt vahvistuskiilaukset. Muurikivien välisen kiilausten edelleenkin pudotessa onkin jo sortumisvaara olemassa, joten sen estämiseksi olisi muurien sivustoissa ainakin huonommissa kohdissa lähiaikoina suoritettava tukemiskiilauksia.

Linnan kaikkien aukkojen y.m. holvikaaret ovat pysyneet paikoillaan ja yleensäkin viime aikoina suoritetuissa entisöimis- ja korjauskohdissa ei ole rapautumisia eikä sortumia.

Muurien päältä on m.m. vahtitornissa ja koko linnan alueellakin huomattavan paljon irroitettu kiviä ja pudotettu ne alas. Muurien päälle on näin syntynyt ja muutenkin liian tasaisten muurien päälle ilmaantunut vettä kerääviä kuoppia ja painumia, joista vesi valuu muurien sisään ja jäätyessään aiheuttaa pullistumia ja sortumia. Kun sisäseinissä saumaus on tehty samanaikaisesti kuin ulkoseinissäkin, niin ne on samoin kuin osa vahvistuskiilauksiakin pudonnut pois, joten muurien päällystyissä ja sisäseinissä olisi enempien vaurioitumisien estämiseksi lähiaikoina suoritettava tarpeelliset korjaukset ja tukenistyöt.

Sillan alla on kaupungin puoleisen muurin sivussa ollut myöhemmin mahdollisesti siltatyön yhteydessä tehtyä kiviladetta kaadettu.

Koivukosken puoleisen pyörötornin toisen kerroksen eteishuoneen puolelta (läheltä puusiltaa) linnan palossa muurin sisään jääneet ulkopäistään hiiltyneet vuoliaisten päät (muistaakseni 4 - 5 kpl) on kiskottu irti muurin sisästä ja luultavasti heitetty jokeen,

sillä ainoastaan yksi oli pudotettu alakertaan ja se oli jälellä. Niinä monina kertoina, kun olen ollut linnan raunioilla korjaustöissä, olen m.m. miehille huomauttanut, että ollessaan työssä näillä kohdilla on oltava erikoisen varovainen, sillä nämä hiiltyneet vuoliaisten päät olivat niitä harvoja puuosien jäännöksiä, jotka vielä olivat jälellä linnan palosta.

Huoneiden peltisiä nimikilpiä oli osittain revitty pois ja hävitetty, ja useimmat jälellä olevista oli pahasti väännelty.

Siisteys raunioilla oli kohtalaisen hyvä. Myöskin oli huoneista ja muureilta myöhemminkin kuin viime korjauksen yhteydessä perattu pois pensaskasvullisuutta, eikä huoneissa ja alueella ollut sanottavammin jätöpapereita.

Pyörötornien ulkopuolelle kumpaankin päähän oli istutettu vahtera y.m. puita ja puolikaaren muotoiset kukkapengermät.

Koivukosken puoleiseen torniin oli kaupungin puoleisista ikkuna-aukoista vedetty noin $\varnothing$ 1" vahvuinen, puomeja kiinipitävä teräsvaijeri. Vaijeri vaikutti kyllä niin vieraille, että se mahdollisesti olisi poistettava, varsinkin kun luulen, että se on kiinnitetty muurein ilman Muinaistieteellisen Toimikunnan lupaa.

Helsingissä, helmikuulla 1950.

O. E. Kuusta